

คำอธิบายผลการดำเนินงานและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ไตรมาส 1 ปี 2555 สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555
ของ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบการเงินรวมสำหรับไตรมาส 1 ปี 2555 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 1 ปี 2554 ได้รวมงบการเงินของบริษัทย่อยเพิ่มขึ้นอีก 2 บริษัท ได้แก่ บริษัท ไทยไฟลท์เทรนนิ่ง จำกัด ประกอบกิจการให้บริการฝึกอบรมบุคลากรด้านการบิน โดยบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 49 เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2554 และบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด ซึ่งบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ซื้อหุ้นเพิ่ม 5 ล้านหุ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ของทุนที่ออกและชำระแล้ว เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2554 ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 49

1. สรุปผลการดำเนินงานของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

ในไตรมาสแรกของปี 2555 เป็นช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวต่างชาติได้กลับเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้นหลังผลกระทบจากเหตุการณ์มหาอุทกภัยในปลายปี 2554 คลี่คลาย อย่างไรก็ตาม การปรับตัวขึ้นของราคาน้ำมันและการแข่งขันทางการตลาดที่รุนแรง ยังเป็นปัจจัยที่กระทบต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง แต่จากการติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด ทำให้สามารถปรับแผนการดำเนินงานได้รวดเร็วทันต่อสถานการณ์มากขึ้น ทั้งด้านการขาย การปรับเปลี่ยนตารางบินทั้งในส่วนเครื่องบินที่ใช้ทำการบิน เส้นทางบิน และจำนวนเที่ยวบิน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการเดินทางของผู้โดยสาร รวมทั้งผลของการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมันเพื่อช่วยลดผลกระทบจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ทำให้การดำเนินงานของบริษัทฯ ในไตรมาส 1 ปี 2555 สามารถทำกำไรได้อีกครั้งหลังจากที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากเหตุการณ์มหาอุทกภัยในไตรมาสสุดท้ายของปี 2554

สรุปผลการดำเนินงานไตรมาส 1 ปี 2555 ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	ม.ค.-มี.ค.		เปลี่ยนแปลง	
	2555	2554	ล้านบาท	%
รายได้รวม	54,505	51,851	+ 2,654	+ 5.1
ค่าใช้จ่ายรวม *	51,164	47,739	+ 3,425	+ 7.2
กำไรก่อนอัตราแลกเปลี่ยนและภาษีเงินได้	3,341	4,112	- 771	- 18.8
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	527	(3,358)	+ 3,885	+ 115.7
กำไรก่อนภาษีเงินได้	3,868	754	+ 3,114	+ 413.0
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	3,645	618	+ 3,027	+ 489.8
กำไรต่อหุ้น (บาท)	1.67	0.28	+ 1.39	+ 496.4
EBITDA	9,781	9,756	+ 25	+ 0.3
EBITDAR	10,966	11,192	- 226	- 2.0

* ไม่รวมกำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน

ในไตรมาส 1 ปี 2555 บริษัทฯ มีรายได้รวมทั้งสิ้น 54,505 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน จำนวน 2,654 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.1 โดยมีรายได้ส่วนของบริษัท สายการบินบิโนแอร์ จำกัด จำนวน 1,873 ล้านบาท และรายได้รวมเฉพาะกิจการเพิ่มขึ้น 925 ล้านบาท เนื่องจากรายได้ค่าโดยสารเพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายไม่รวมกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนมีจำนวนทั้งสิ้น 51,164 ล้านบาท สูงกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 3,425 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.2 โดยมีค่าใช้จ่ายส่วนของบริษัท สายการบินบิโนแอร์ จำกัด จำนวน 1,710 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายเฉพาะกิจการเพิ่มขึ้น 1,782 ล้านบาท สาเหตุหลักเนื่องจากราคาน้ำมันเครื่องบินโดยเฉลี่ยสูงขึ้นร้อยละ 13.8 ทำให้ค่าน้ำมันเฉพาะกิจการสูงกว่าปีก่อน 2,123 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในไตรมาสนี้ บริษัทฯ มีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจำนวน 527 ล้านบาท เปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนซึ่งขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 3,358 ล้านบาท เป็นผลให้บริษัทฯ มีกำไรก่อนภาษีเงินได้ 3,868 ล้านบาท สูงกว่าปีก่อน 3,114 ล้านบาท ทั้งนี้ หากไม่รวมกำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ บริษัทฯ มีกำไรก่อนอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและภาษีเงินได้ 3,341 ล้านบาท ลดลง 771 ล้านบาท หรือร้อยละ 18.8

กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ ใหญ่ มีจำนวน 3,645 ล้านบาท คิดเป็นกำไรต่อหุ้น 1.67 บาท สูงกว่าไตรมาสเดียวกันในปี 2554 ซึ่งมีกำไร 618 ล้านบาท หรือกำไรต่อหุ้น 0.28 บาท และมีกำไรก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย และค่าเช่าเครื่องบินและอะไหล่ (EBITDAR) เท่ากับ 10,966 ล้านบาท ต่ำกว่าปีก่อน 226 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.0

2. คำอธิบายและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานไตรมาส 1 ปี 2555

ปริมาณการผลิตและการขนส่ง (เฉพาะบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน))

		ม.ค.-มี.ค.		อัตราเปลี่ยนแปลง
		2555	2554	
ปริมาณการผลิตรวม	(ล้านตัน-กิโลเมตร)	2,992	2,995	- 0.1%
ปริมาณการขนส่งรวม	(ล้านตัน-กิโลเมตร)	2,082	2,063	+ 0.9%
อัตราส่วนการบรรทุก	(ร้อยละ)	69.6	68.9	+ 0.7
ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร	(ล้านที่นั่ง-กิโลเมตร)	19,953	19,571	+ 1.9%
ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร	(ล้านคน-กิโลเมตร)	15,605	14,881	+ 4.9%
อัตราส่วนการบรรทุกผู้โดยสาร	(ร้อยละ)	78.2	76.0	+ 2.2
ปริมาณการผลิตด้านพัสดุภัณฑ์	(ล้านตัน-กิโลเมตร)	1,196	1,233	- 3.0%
ปริมาณการขนส่งพัสดุภัณฑ์	(ล้านตัน-กิโลเมตร)	651	698	- 6.8%
อัตราส่วนการขนส่งพัสดุภัณฑ์	(ร้อยละ)	54.4	56.6	- 2.2
จำนวนผู้โดยสาร	(ล้านคน)	5.16	4.92	+ 4.8%
ชั่วโมงปฏิบัติการบิน	(ชั่วโมง)	91,680	89,175	+ 2.8%
อัตรการใช้ประโยชน์เครื่องบินเฉลี่ย	(ชั่วโมง/ลำ/วัน)	11.7	12.4	- 5.6%

ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (Available Seat - Kilometer : ASK) เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 1.9 ในขณะที่ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (Revenue Passenger - Kilometer : RPK) เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 4.9

สาเหตุหลักเนื่องจากการส่งเสริมการขายเพื่อบรรเทาผลกระทบจากมหาอุทกภัยตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายน 2554 เป็นต้นมา และกระตุ้นให้ผู้โดยสารมาใช้บริการเพิ่มขึ้น เป็นผลให้อัตราส่วนการบรรทุกผู้โดยสาร (Cabin Factor) เฉลี่ยร้อยละ 78.2 เพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ 76.0 ในปีก่อน

ในส่วนของภาระขนส่งสินค้า บริษัทฯ ได้คืนเครื่องบินเช่าขนส่งสินค้า (Freighter) 1 ลำ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ทำให้เดือนมีนาคม 2555 บริษัทฯ จึงไม่มีการให้บริการด้วยเครื่องบินขนส่งสินค้าโดยเฉพาะ เป็นผลให้ในไตรมาส 1 บริษัทฯ มีปริมาณการผลิตสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (Available Dead Load Ton-Kilometers : ADTK) และปริมาณการขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (Revenue Freight Ton-Kilometers : RFTK) ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.0 และ 6.8 ตามลำดับ โดยมีอัตราส่วนการขนส่งพัสดุภัณฑ์ (Freight Load Factor) เฉลี่ยร้อยละ 54.4 ลดลงจากร้อยละ 56.6 ในปีก่อน อย่างไรก็ตาม ในเดือนเมษายน 2555 บริษัทฯ จะเริ่มให้บริการขนส่งสินค้าโดยเครื่องบินขนส่งสินค้าของบริษัทฯ ที่ดัดแปลงจากเครื่องบินโดยสารอีกครั้ง

รายได้

ในไตรมาส 1 ปี 2555 บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีรายได้รวมทั้งสิ้น 54,505 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน 2,654 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.1 โดยสรุปดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	ม.ค.-มี.ค.		เปลี่ยนแปลง	
	2555	2554	ล้านบาท	%
รายได้จากกิจการขนส่ง				
ค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกิน	44,957	41,935	+ 3,022	+ 7.2
ค่าระวางขนส่งและไปรษณีย์ภัณฑ์	6,723	6,955	- 232	- 3.3
รวมรายได้จากกิจการขนส่ง	51,680	48,890	+ 2,790	+ 5.7
รายได้จากกิจการอื่น	2,319	2,135	+ 184	+ 8.6
รวมรายได้จากการขายหรือการให้บริการ	53,999	51,025	+ 2,974	+ 5.8
ดอกเบี้ยรับ	119	120	- 1	- 0.8
รายได้อื่น	387	706	- 319	- 45.2
รวมรายได้	54,505	51,851	+ 2,654	+ 5.1

รายได้จากการขายหรือการให้บริการ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 53,999 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 2,974 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.8

รายได้จากกิจการขนส่ง รวมทั้งสิ้น 51,680 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,790 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.7 ประกอบด้วย

- **รายได้จากค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกิน**

รายได้จากค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกิน 44,957 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3,022 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.2 เนื่องจาก

- รายได้จากค่าโดยสารและค่าน้ำหนักส่วนเกินเฉพาะกิจการเพิ่มขึ้น 1,206 ล้านบาท เป็นผลมาจากจำนวนผู้โดยสารเพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการส่งเสริมการขายอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (Revenue Passenger - Kilometer : RPK) เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 โดย

มีอัตราส่วนการบรรทุกผู้โดยสาร (Cabin Factor) เฉลี่ยร้อยละ 78.2 เพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ 76.0 ในปีก่อน อย่างไรก็ตาม ผลจากการจัดส่งเสริมการขายทำให้รายได้จากผู้โดยสารต่อหน่วยโดยเฉลี่ย (รวมค่าธรรมเนียมชดเชยค่าน้ำมันและค่าเบี้ยประกันภัย) ลดลงเล็กน้อยจาก 2.77 บาทในไตรมาส 1 ปีก่อน เหลือ 2.75 บาทในไตรมาสนี้

- รายได้จากค่าโดยสารและน้ำหนักส่วนเกินของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด 1,814 ล้านบาท

● รายได้ค่าระวางขนส่งและค่าไปรษณีย์ภัณฑ์

รายได้จากค่าระวางขนส่งและค่าไปรษณีย์ภัณฑ์ 6,723 ล้านบาท ลดลง 232 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.3 สาเหตุสำคัญเนื่องจากในไตรมาสนี้ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ส่งคืนเครื่องบินเช่าขนส่งสินค้า (Freighter) 1 ลำในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 หลังจากส่งคืนไปแล้ว 1 ลำ เมื่อเดือนสิงหาคม 2554 ส่งผลให้ปริมาณการผลิต (Available Dead Load Ton-Kilometers : ADTK) และปริมาณการขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (Revenue Freight Ton-Kilometers : RFTK) ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.0 และ 6.8 ตามลำดับ

รายได้จากกิจการอื่น

รายได้จากกิจการอื่น 2,319 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 184 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.6 โดยมีสาเหตุหลักมาจากจำนวนเที่ยวบินและจำนวนผู้โดยสารของสายการบินลูกค้าเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ทำให้รายได้จากการให้บริการภาคพื้น รายได้จากการบินบริการอาหารบนเครื่องบินของสายการบินลูกค้า รายได้จากการบินบริการด้านคลังสินค้า รวมทั้งรายได้จากการซ่อมบำรุงเครื่องบินของสายการบินลูกค้าเพิ่มขึ้น

ดอกเบี้ยรับ

ดอกเบี้ยรับ 119 ล้านบาท ใกล้เคียงกับงวดเดียวกันของปีก่อน

รายได้อื่น

รายได้อื่น 387 ล้านบาท ลดลง 319 ล้านบาท หรือร้อยละ 45.2 โดยมีสาเหตุหลักมาจากรายได้เฉพาะกิจการลดลงจากการที่ปีนี้ไม่มีรายได้จากการรับรู้ค่าชดเชยจากการส่งมอบเครื่องบินล่าช้า ซึ่งในปีก่อนมีจำนวน 256 ล้านบาท และการรับรู้ค่าธรรมเนียมสนามบินที่เรียกเก็บจากผู้โดยสาร แต่สายการบินอื่นหรือประเทศที่บริษัทฯ ขนส่งผู้โดยสาร ไปไม่ได้เรียกเก็บมาเกินกว่า 3 ปี ต่ำกว่าปีก่อน 120 ล้านบาท

ค่าใช้จ่าย

ในไตรมาส 1 ปี 2555 บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 50,637 ล้านบาท ลดลง 460 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.9 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	ม.ค.-มี.ค.		เปลี่ยนแปลง	
	2555	2554	ล้านบาท	%
ค่าน้ำมันเครื่องบิน	20,326	17,510	+ 2,816	+ 16.1
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	7,095	7,739	- 644	- 8.3
ค่าบริการการบิน	5,111	5,091	+ 20	+ 0.4
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับนักบินและลูกเรือ	1,466	1,347	+ 119	+ 8.8
ค่าซ่อมแซมและซ่อมบำรุงอากาศยาน	2,977	2,494	+ 483	+ 19.4
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,147	4,796	+ 351	+ 7.3
ค่าเช่าเครื่องบินและอะไหล่	1,185	1,436	- 251	- 17.5
ค่าสินค้าและวัสดุทั่วไป	2,352	2,221	+ 131	+ 5.9
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและโฆษณา	1,534	1,335	+ 199	+ 14.9
ค่าใช้จ่ายด้านการประกันภัย	129	164	- 35	- 21.3
ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	19	357	- 338	- 94.7
ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเครื่องบิน	181	-	+ 181	-
ค่าใช้จ่ายอื่น	2,254	1,978	+ 276	+ 14.0
ผลขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	(527)	3,358	- 3,885	- 115.7
ต้นทุนทางการเงิน	1,481	1,309	+ 172	+ 13.1
ส่วนแบ่งขาดทุน(กำไร)จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(93)	(38)	- 55	- 144.7
รวมค่าใช้จ่าย	50,637	51,097	- 460	- 0.9

สรุปค่าใช้จ่ายที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่

ค่าน้ำมันเครื่องบิน 20,326 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,816 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.1 ประกอบด้วย

- ค่าน้ำมันเครื่องบินเฉพาะกิจการเพิ่มขึ้น 2,123 ล้านบาท เนื่องจากราคาน้ำมันเครื่องบินเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.8 และปริมาณการใช้น้ำมันเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 เนื่องจากปริมาณการผลิตในส่วนของเครื่องบินโดยสารเพิ่มขึ้น ในขณะที่มีรายรับชดเชยจากการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมัน 909 ล้านบาท สูงกว่างวดเดียวกันของปีก่อน 436 ล้านบาท
- ค่าน้ำมันเครื่องบินของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด 692 ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายบุคลากร ผลประโยชน์พนักงาน ค่าตอบแทนผู้บริหาร และค่าตอบแทนกรรมการ ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายส่วนของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด 119 ล้านบาท มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 7,095 ล้านบาท ลดลง 644 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.3 สาเหตุหลักเนื่องจากค่าใช้จ่ายบุคลากรเฉพาะกิจการลดลงจากการงดตั้งสำรองเงินรางวัลประจำปี

ค่าซ่อมแซมและซ่อมบำรุงอากาศยาน 2,977 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 483 ล้านบาท หรือร้อยละ 19.4 เนื่องจาก

- ค่าซ่อมแซมและซ่อมบำรุงอากาศยานเฉพาะกิจการเพิ่มขึ้น 181 ล้านบาท จากจำนวนเครื่องยนต์ที่เข้าซ่อมสูงกว่าปีก่อน
- ค่าซ่อมแซมและบำรุงอากาศยานของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด 302 ล้านบาท

ค่าเช่าเครื่องบินและอะไหล่ 1,185 ล้านบาท ลดลง 251 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.5 เนื่องจาก

- ค่าเช่าเครื่องบินและอะไหล่เฉพาะกิจการลดลง 432 ล้านบาท จากการคืนเครื่องบินเช่าขนส่งสินค้า (Freighter)
- ค่าเช่าเครื่องบินและอะไหล่ของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด 181 ล้านบาท

ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ 19 ล้านบาท ลดลง 338 ล้านบาท หรือร้อยละ 94.7 สาเหตุหลักเนื่องจากการตั้งสำรองอะไหล่เครื่องบินหมุนเวียนที่ชำรุดเสียหายและรอการจำหน่ายต่ำกว่าปีก่อน

ขาดทุนจากการด้อยค่าเครื่องบิน 181 ล้านบาท จากการปลดระวางเครื่องบิน A300-600 จำนวน 2 ลำในเดือนมีนาคม 2555 และรอการขาย จากการเปรียบเทียบมูลค่าสุทธิทางบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย พบว่ามูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายต่ำกว่ามูลค่าสุทธิทางบัญชี บริษัทฯ จึงบันทึกบัญชีรายการขาดทุนจากการด้อยค่าของเครื่องบินดังกล่าวเป็นจำนวน 181 ล้านบาท

กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 527 ล้านบาท ในขณะที่ไตรมาส 1 ของปี 2554 บริษัทฯ ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 3,358 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการปรับยอดเงินกู้คงเหลือสกุลเงินญี่ปุ่นเป็นเงินบาท ณ วันสิ้นงวด

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม 93 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 55 ล้านบาท หรือร้อยละ 144.7 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการรับรู้ส่วนได้เสียจากเงินลงทุนในบริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ครีวการบินภูเก็ต จำกัด

ต้นทุนทางการเงิน จำนวน 1,481 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 172 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.1 สาเหตุหลักเนื่องจากหนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้น

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ 200 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 79 ล้านบาท หรือร้อยละ 65.3 เกิดจากการบันทึกสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากความแตกต่างชั่วคราวเพิ่มขึ้น 280 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิทางภาษีสำหรับงวดลดลง 202 ล้านบาท เนื่องจากการลดอัตราภาษีจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 23 และการนำผลขาดทุนของปี 2554 มาใช้ในไตรมาสนี้

กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่

กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ มีจำนวน 3,645 ล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 6.75 โดยในงวดเดียวกันของปีก่อนมีกำไรสุทธิ 618 ล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 1.21

3. คำอธิบายและวิเคราะห์ฐานะการเงิน

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 281,397 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันที่ 31 ธันวาคม 2554 จำนวน 6,952 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.5 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

	31 มี.ค. 2555		31 ธ.ค. 2554	
	ล้านบาท	% ของ สินทรัพย์รวม	ล้านบาท	% ของ สินทรัพย์รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	64,346	23.0	59,294	21.6
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์				
เครื่องบินและเครื่องยนต่อะไหล่จ่ายล่วงหน้า	22,598	8.0	21,279	7.8
เครื่องบิน	48,088	17.1	46,104	16.8
เครื่องบินภายใต้สัญญาเช่า	110,678	39.3	112,051	40.8
อุปกรณ์การบินหมุนเวียน	10,602	3.8	10,367	3.8
งานระหว่างทำ	2,687	0.9	2,838	1.0
ที่ดิน อาคาร และค่าปรับปรุง	7,347	2.6	7,463	2.7
เครื่องมือ โรงซ่อม และอุปกรณ์	4,918	1.7	4,893	1.8
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ – สุทธิ	206,918	73.4	204,995	74.7
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ	10,133	3.6	10,156	3.7
รวมสินทรัพย์	281,397	100.0	274,445	100.0

สินทรัพย์หมุนเวียน มีจำนวน 64,346 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23.0 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 จำนวน 5,052 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.5 สาเหตุสำคัญเนื่องจาก

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 ซึ่งรวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ส่วนของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด จำนวน 300 ล้านบาท มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 19,278 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 จำนวน 2,612 ล้านบาท สาเหตุหลักเนื่องจากในไตรมาสนี้บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ออกหุ้นกู้จำนวน 4,500 ล้านบาท

- เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 มีจำนวน 1,370 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 จำนวน 951 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักเกิดจากการรวมงบการเงินของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด ซึ่งมีการลงทุนในตั๋วแลกเงินจำนวน 1,000 ล้านบาท

- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 มีจำนวน 7,969 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 จำนวน 849 ล้านบาท โดยสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเฉพาะกิจการเพิ่มขึ้น 568 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากรายรับค้างรับค่าชดเชยจากการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมัน และภาษีซื้อรอเรียกคืน และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด มีจำนวน 421 ล้านบาท

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ – สุทธิ มีจำนวนรวม 206,918 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 73.4 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 จำนวน 1,923 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.9 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- เครื่องบินและเครื่องบินต่ออะไหล่จ่ายล่วงหน้าเพิ่มขึ้น 1,319 ล้านบาท จากการจ่ายล่วงหน้าค่าเครื่องบินและอุปกรณ์ตกแต่งภายในเครื่องบิน A330-300 A380-800 และ B777-300ER และเครื่องบินที่ ซึ่งคาดว่าจะรับมอบในปี 2555-2560

- เครื่องบินและเครื่องบินภายใต้สัญญาเช่า เพิ่มขึ้น 611 ล้านบาท สาเหตุหลักเนื่องจากการรับมอบเครื่องบิน A330-300 จำนวน 1 ลำ

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 หนี้สินรวมของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย เท่ากับ 213,752 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 จำนวน 2,742 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.3 โดยมีองค์ประกอบหลักของหนี้สิน ดังนี้

	31 มี.ค. 2555		31 ธ.ค. 2554	
	ล้านบาท	% ของหนี้สินรวม	ล้านบาท	% ของหนี้สินรวม
หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี)	51,463	24.1	51,804	24.6
หนี้สินระยะยาว				
หุ้นกู้	32,127	15.0	27,797	13.2
หนี้สินภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน	56,897	26.6	57,895	27.4
เงินกู้ยืมระยะยาว	56,056	26.2	56,607	26.8
รวมหนี้สินระยะยาว	145,080	67.8	142,299	67.4
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	10,934	5.1	10,632	5.0
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ	6,275	3.0	6,275	3.0
รวมหนี้สิน	213,752	100.0	211,010	100.0

หนี้สินระยะยาว ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 145,080 ล้านบาท (รวมหนี้ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีจำนวน 19,654 ล้านบาท) หรือคิดเป็นร้อยละ 67.8 ของหนี้สินรวม เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 จำนวน 2,781 ล้านบาท โดยในไตรมาสที่บริษัทฯ ได้ออกหุ้นกู้ใหม่จำนวน 4,500 ล้านบาท เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน ลงทุนในสินทรัพย์ และชำระคืนเงินกู้ของบริษัทฯ ที่มีต้นทุนทางการเงินที่สูงกว่า นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ชำระคืนเงินกู้ และหุ้นกู้ที่ครบกำหนด รวมถึงได้ชำระคืนเงินกู้ก่อนกำหนดจำนวน 431 ล้านบาท

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 ส่วนของผู้ถือหุ้นมีจำนวน 67,645 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันที่ 31 ธันวาคม 2554 จำนวน 4,210 ล้านบาท เป็นผลมาจากบริษัทฯ มีกำไรสุทธิในไตรมาสที่ รวมส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด จำนวน 411 ล้านบาท

4. สภาพคล่องทางการเงิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเท่ากับ 19,278 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 จำนวน 2,612 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.7 สรุปเงินสดสุทธิได้มาและใช้ไปในกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	ม.ค.-มี.ค.	
	2555	2554
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	5,106	5,228
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(2,561)	(3,161)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไป)ในกิจกรรมจัดหาเงิน	48	(6,004)
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนของเงินสด และเงินฝากธนาคาร	19	(247)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง)	2,612	(4,184)

เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน

เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานสำหรับงวดสามเดือนสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 มีจำนวน 5,106 ล้านบาท ลดลง 122 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ มีกำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ และหนี้สินดำเนินงานลดลง 180 ล้านบาท และมีสินทรัพย์ดำเนินงานเพิ่มขึ้น 848 ล้านบาท ในขณะที่หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น 916 ล้านบาท

เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน

เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุนในงวดสามเดือนสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 มีจำนวน 2,561 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 600 ล้านบาท เนื่องจากในไตรมาสนี้บริษัทฯ มีเงินสดรับจากโอนสิทธิค่าเครื่องบินจ่ายล่วงหน้าและอุปกรณ์การบินจำนวน 283 ล้านบาท และเงินสดรับจากการลงทุนในบริษัทย่อย จำนวน 197 ล้านบาท สำหรับเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุนในงวดนี้ส่วนใหญ่เป็นการจ่ายล่วงหน้าค่าเครื่องบิน เครื่องยนต์ และค่าอุปกรณ์ตกแต่งเครื่องบิน การจ่ายซื้ออะไหล่เครื่องบินหมุนเวียน ค่าใช้จ่ายในการออกแบบและอะไหล่สำหรับโครงการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ในห้องโดยสารของเครื่องบิน B747-400 และ B777-200

เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไป) ในกิจกรรมจัดหาเงิน

เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงินในงวดสามเดือนสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 มีจำนวน 48 ล้านบาท เปรียบเทียบเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินในไตรมาส 1 ปี 2554 จำนวน 6,004 ล้านบาท เนื่องจากในไตรมาสนี้บริษัทฯ ได้ออกเงินกู้จำนวน 4,500 ล้านบาท โดยเงินสดสุทธิใช้ไปในไตรมาสนี้ประกอบด้วย การชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้รวม 3,308 ล้านบาท และการจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม 1,144 ล้านบาท

5. รายจ่ายลงทุน

บริษัทฯ มีรายจ่ายเพื่อการลงทุนก่อนหักเงินสดรับจากสัญญาเช่าทางการเงิน สำหรับงวดสามเดือนสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 เป็นเงิน 5,195 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปี 2554 จำนวน 1,709 ล้านบาท หรือร้อยละ 49.0 ส่วนใหญ่เป็นการชำระเงินเพื่อจัดหาเครื่องบินใหม่ ซึ่งจะรับมอบระหว่างปี 2555-2560 การจัดหาอุปกรณ์การบินหมุนเวียน และโครงการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ในห้องโดยสารเครื่องบิน เป็นเงินรวม 4,958 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท	ม.ค.-มี.ค.	
	2555	2554
เครื่องบินและอุปกรณ์การบิน	4,958	2,828
อื่น ๆ (ที่ไม่ใช่เครื่องบิน)	237	658
รวม	5,195	3,486

6. อัตราส่วนทางการเงิน

		ม.ค.-มี.ค.	
		2555	2554
อัตราส่วนทางการเงิน (Liquidity Ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง ⁽¹⁾	เท่า	2.21	2.61
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	ร้อยละ	8.58	9.72
อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	6.75	1.21
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	5.56	0.81
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	ร้อยละ	1.31	0.21
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Interest Bearing Debt to Equity)	เท่า	2.14	1.88
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย ⁽²⁾	เท่า	6.61	7.45

หมายเหตุ : (1) อัตราส่วนสภาพคล่อง เท่ากับ สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี และรายรับด้านการขนส่งที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้)

(2) อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย เท่ากับ EBITDA / ดอกเบี้ยจ่าย

รายละเอียดเรื่องสัญญาและภาระผูกพัน อยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.24